

MICK VAN WELY

ROOF

**VAN DE DIAMANTKRAAK OP SCHIPHOL TOT DE
TEFAF-JUWELENDIEFSTAL IN MAASTRICHT**

JUST
PUBLISHERS

VOORWOORD DOOR KUNSTDETECTIVE ARTHUR BRAND

‘Heb je het al gehoord, Arthur?’

Hoe vaak ik niet uit bed ben gebeld door Mick van Wely...

‘Mick, het is vier uur ’s ochtends! Zoek een hobby.’

Maar het probleem is dat we dezelfde hobby hebben: het uitpluizen en oplossen van spectaculaire roven waarbij kunst is buitgemaakt.

Kunstroofzaken spreken tot de verbeelding. Films als *Ocean’s Eleven* en *Arsène Lupin* trekken een miljoenenpubliek. Filmscripts echter worden meestal bedacht door mannen op een zolderkamertje, met pizzavlekken op hun T-shirt en zonder enige kennis van de misdaadscene. Roven in de echte wereld zijn vaak veel spectaculairder. En dat bewijst dit boek van Mick van Wely.

Ik kan me niet herinneren wanneer ik Mick heb leren kennen. Hij is zó gedreven en zó aanwezig dat het enkele jaren geleden kan zijn, maar evengoed een decennium. Zijn telefoontjes duren hooguit enkele minuten – ‘Ik heb vreselijke haast’ – maar in die korte tijd stelt hij zoveel vragen dat ik ervan moet bijkomen.

Geregeld zit ik te mokken wanneer hij heeft opgehangen. Ik deel veel van mijn onderzoeken met Mick, maar sommige dingen moet ik geheimhouden: ‘Sorry, maar die naam kan ik je niet vertellen.’

De volgende dag belt hij me dan lachend op: ‘Ik heb de naam inmiddels.’

Maar Mick gaat in zijn gedrevenheid vaak nog een stapje verder.

‘Arthur, ik ga je wat vertellen. Je gelooft het niet!’

En dan komt hij met een nieuw spoor.

Zo viel ik ook bij het lezen van dit boek van de ene verbazing in de andere. Veel zaken die ik heb opgelost en die beschreven worden in dit boek, bevatten details die nieuw zijn voor mij. Zo weet Mick de schilderijenroof van Medemblik volledig te reconstrueren en zelfs de dief te interviewen.

In dit boek beschrijft Mick bekende roofzaken in Nederland. Bij de meeste van deze zaken trokken we samen op. De spraakmakende juwelenroof op de Tefaf-beurs in Maastricht, de diamantroof op Schiphol, de roof van de gouden helm en armbanden uit het Drents Museum, de dubbele schilderijenroof in 2020 in Laren en Leerdam. Maar ook bizarre, kleine roven waarbij alles misging.

Bijzonder is dat de misdaadjournalist een kijkje in de keuken van zijn werk geeft: hoe werkt hij? Hoe trekken we samen op? Hoe werkt het contact met criminelen en bronnen?

Micks motto is: 'Misdadjournalistiek moet je zo min mogelijk achter je bureau bedrijven. Ga op pad en praat met de mensen die ertoe doen.' En zo is het ook. Mick beschikt over een gigantisch netwerk en geniet veel vertrouwen in boven- en onderwereld. Hij luistert, oordeelt niet en houdt zich aan de feiten. Zo won Mick het vertrouwen van een hooggeplaatst lid van de beruchte juwelenbende Pink Panthers uit de Balkan, die hij in Montenegro interviewde, en de man achter de diamantroof op Schiphol in 2005, waarbij voor 72 miljoen dollar werd geroofd. Dat deze kopstukken met hem praatten terwijl ze gezocht werden, laat zien dat er een groot vertrouwen is.

Bij veel zaken die ik heb opgelost, is Mick een belangrijke factor geweest. Zijn artikelen brachten de geroofde kunst onder de aandacht van het publiek en oefenden druk uit op de dieven en kopers van de gestolen kunst. Want hoe 'heter' de buit, hoe sneller die terugkeert. Ik durf zelfs te stellen dat zonder Micks speurwerk enkele zaken nooit zouden zijn opgelost.

ROOF

Dat er een vervolg op dit boek zal komen, staat vast. We werken met veel plezier samen aan spectaculaire nieuwe zaken. Stiekem kijk ik alweer uit naar zijn telefoontjes.

‘Heb je het al gehoord, Arthur?’

Arthur Brand

1.

DE DIAMANTROOF VAN 72 MILJOEN OP SCHIPHOL

Op 25 februari 2005 roofden drie criminelen op Schiphol een lading diamanten met een waarde van 72 miljoen dollar. Het was de grootste roof in de Nederlandse geschiedenis en de grootste diamantroof van Europa. Het duurde veertien jaar voordat de rovers en handlangers veroordeeld werden.

Een van de twee organisatoren en tevens een van de uitvoerders van de roof, de uiterst slimme Amsterdamse beroepsovervaller Errol H.V., zweeg altijd bij politie en justitie. Maar tussen 2021 en 2024 deed hij tijdens een reeks ontmoetingen in Nederland en op Ibiza en in vele telefoongesprekken bij mij de roof uit de doeken. En hij openbaarde veel meer over zijn bijzondere criminele loopbaan.

‘Diamonds are forever? Ja, forever ellende’, zei Errol ‘De Bolle’ in 2024 tijdens een van onze ontmoetingen. ‘Op diamanten rust een vloek.’

Zoals voor Errol H.V. de diamantroof zijn ultieme klus moest worden, was het interviewen van de diamantrover voor verhalen in de krant en een boek mijn belangrijkste misdaadambitie. En als kers op de taart komen er een documentaire en film over de meest geruchtmakende diefstal uit de Nederlandse geschiedenis.

1.1 Verbijstering over een ernstig lek op Schiphol

Een paar journalisten zwermen aan het begin van de middag van 25 februari 2005 om een door de politie en Koninklijke Mare-

chaussee (KMAR) met rood-witte linten afgezet gebied. Het ligt pal onder een viaduct van de Zuidtangent op industrieterrein De Hoek in Hoofddorp. Het viaduct bevindt zich op nog net geen tien kilometer afstand van de luchthaven Schiphol.

Er staat een witte bus met de blauwe letters 'KLM' op de deuren van de voorste portieren, geflankeerd door wagens van beide opsporingsdiensten. Het is een waardetransportwagen die op het luchthaventerrein kostbare ladingen vervoert. Forensisch specialisten en agenten drementen om de bus heen, overleggen met elkaar en maken foto's van het voertuig.

Die avond meldt de NOS dat er onder dreiging van wapens een overval is gepleegd op een waardetransport op Schiphol. Het *Algemeen Dagblad* en *De Telegraaf* berichten de volgende dag dat het zou gaan om een lading diamanten met een waarde van enkele tientallen miljoenen euro's, buitgemaakt tijdens het overladen van de diamanten van de waardetransportwagen op een vliegtuig van Tulip Air, dat op het afgesloten Bravo-platform op het punt stond te vertrekken naar Antwerpen.

De politiek reageert onthutst. Het is nog geen drieënhalf jaar na de 9/11-terreuraanslagen in de Verenigde Staten en uit angst voor nieuwe aanslagen in Europa is de beveiliging van strategische, logistieke knooppunten als luchthavens en havens fors opgeschoefd. Maar Schiphol blijkt dus zo lek als een mandje.

'De daders wisten niet alleen een zwaarbeveiligd gebied binnen te dringen, maar konden daar ook nog eens ongehinderd weggkomen', reageert CDA-Kamerlid Maarten Haverkamp in verschillende media.

De 'Schiphol heist' is wereldnieuws. De Amerikaanse nieuwszender NBC meldt: *'Thieves pull big diamond heist in Holland'*, dieven plegen grote diamantroof in Holland. En *The New York Times* kopt: *'Gem theft at airport'*, juwelenroof op luchthaven.

Justitieminister Piet Hein Donner noemt de roof in verschil-

lende media ‘verontrustend’, maar vindt de conclusie dat de luchthaven onveilig is onterecht. Hij benadrukt dat Schiphol en niet de Marechaussee verantwoordelijk is voor de bewaking van het platform en de beveiliging van waardetransporten. De Marechaussee had wel als taak om toezicht te houden op die beveiliging. Volgens de minister waren er geen aanwijzingen dat die controle gefaald had. Donner stelde dat het niet te voorkomen was dat op zo’n grote luchthaven met zo’n 60.000 werknemers criminaliteit voorkomt.

De roof wordt een hoofdpijndossier voor Marechaussee en Openbaar Ministerie. Die moeten de verdachten, die al snel na de roof worden opgepakt, kort na hun arrestatie laten lopen. Pas in 2017 lukt het om na een spectaculair, jarenlang undercovertraject in binnen- en buitenland de uitvoerders en handlangers opnieuw op te pakken. En pas op 17 oktober 2023 zijn de vonnissen onherroepelijk.

Waarom duurde het zo lang? Hoe kan het dat twee uitvoerders van de roof in het najaar van 2023 na hun veroordeling nog genieten van hun vrijheid? En waar kwam het idee vandaan om de lading te roven? De enigen die het echte verhaal kunnen vertellen zijn de drie hoofdrolspelers van de historische roof. Maar Errol H.V. en M.D. zwegen altijd bij de verhoren en tegenover de media. En August Wijnand ‘De Lange’ B., die het plan met Errol bedacht, overleed tijdens de rechtszaak. Zou het mogelijk zijn om het overgebleven ‘brein’ toch aan het praten te krijgen?

Tijdens de eerste, voorbereidende zitting in de rechtbank Noord-Holland na de nieuwe arrestaties in 2017 hoeven de verdachten niet te verschijnen, maar de meesten zijn toch aanwezig. Ook Errol. Contact leggen in de rechtszaal met hem lukt niet. Zijn advocaat Roger Kaas zegt dat zijn cliënt geen enkele behoefte heeft aan een gesprek met journalisten. Logisch ook, het proces moet nog beginnen.

In juli van dat jaar schorst de rechtbank – ook tot grote verbazing van de verdachten – hun voorlopige hechtenis. Ze mogen gaan in afwachting van de inhoudelijke behandeling van de zaak. Het Openbaar Ministerie is laaiend en wijst op het reële vluchtgevaar, maar de rechters houden voet bij stuk.

‘Het wordt tijd dat we eens gaan praten’

In de zittingen die volgen tot de uitspraak op 28 januari 2019, komt Errol regelmatig kijken.

‘Errol wil je een keer praten?’, vraag ik.

‘Flikker op!’ Of: ‘Nee man’, antwoordt hij keer op keer in de hal voor de zittingszaal. De beroeps crimineel draagt stevast een petje en doet zijn bijnaam ‘De Bolle’ dan nog eer aan.

In mei 2019 is er een grote controle op drugs, wapens en telefoons in de gevangenis van Nieuwegein. Wekelijks wordt er in penitentiare inrichtingen contrabande aangetroffen en na een reeks kritische publicaties in *De Telegraaf* over feestende gedetineerden die zichzelf filmen met naar binnen gesmokkelde telefoons en video’s online zetten, opent de bajes de deuren voor een reportage. Duidelijk een charmeoffensief van de Dienst Justitiële Inrichtingen om aan de Kamer en de burger te laten zien dat de dienst er alles aan doet om de smokkel tegen te gaan, maar ook een mooie kans voor ons om te beschrijven en te filmen hoe zo’n actie verloopt.

Als de gedetineerden hun dagelijkse arbeid op de werkplaats verrichten, komt een speciaal team met honden de cellen uit. De meeste hokken zijn rommelig, in één cel kwettert een parkiet. Sommige cellen zijn spic en span. Zoals eentje met posters aan de muur waar boeddhistische wijsheden op staan en waar op een tafel een klein tempeltje en foto’s van een lachende man en zijn kinderen prijken. De cel valt op door het ordentelijke.

Bij het verlaten van het hok zie ik het bordje op de deur met de naam van de bewoner: Errol H.V.

Wat?!

Op dat moment weet ik dat het goedkomt met het interview. Toeval bestaat niet. Toeval zal overigens een grote rol spelen in dit boek. Het keert terug bij veel kunstroven.

Errol zit op dat moment weer vast, omdat hij zich na het vonnis van de rechtbank moest melden voor het uitzitten van zijn straf. Zowel het OM als de verdachten zijn echter in hoger beroep gegaan en in maart 2020 bepaalt het hof dat de verdachten de inhoudelijke behandeling opnieuw in vrijheid mogen afwachten. De stoom komt bij de advocaat-generaal uit de oren. Het OM protesteert, maar het hof persisteert.

Precies in die maand vindt in museum Singer Laren de spectaculaire roof van het schilderij *Lentetuin, de pastorietuin te Nuenen in het voorjaar* van Vincent van Gogh plaats. Een man met een enorm postuur slaat met een even grote moker in de ochtend van 30 maart glazen deuren van het museum kapot en verdwijnt in het donker met het kleine werk van de Hollandse meester.

Ik ga volop met de roof bezig en krijg tips over mogelijke betrokkenen. Via de dan in de bajes van Nieuwegein gedetineerde Hilversumse beroeps crimineel George van Dijk, een goed contact, proberen we informatie te vergaren. Van Dijk, goed voor 25 veroordelingen en 25 jaar cel, en Errol zijn bajesgenoten. Zou hij wat kunnen betekenen?

Op 30 april 2021 gaat de telefoon tijdens het wachten op een puntzak patat in een cafetaria in mijn woonplaats. Het is een anoniem nummer.

‘Hé pik, het wordt tijd dat we eens gaan praten.’

Het is Errol H.V., een van de overgebleven uitvoerders van de grootste roof uit de Nederlandse geschiedenis. Het is een onbeschrijflijk gevoel: de aanhouder wint. Eindelijk raak.

Drie dagen later vindt een eerste ontmoeting plaats. Het is een bijzondere locatie. Errol wil afspreken op de begraafplaats Zorg-

vlied aan de Amsteldijk in Amsterdam, omdat daar geen pottenkijkers zijn. Het is een spannend moment: we leven dan met collega John van den Heuvel met een aanslagdreiging vanuit de cocaïne-maffia. Op 26 juni 2018 werd met een brandende auto een aanslag op het gebouw van *De Telegraaf* gepleegd. Een duidelijke waarschuwing richting ons. Iedere afspraak met iemand uit het criminele circuit kan een val zijn. Is de diamantrover te vertrouwen?

Tussen de grafzerken en het mooie groen van de begraafplaats staat na een meter of dertig vanaf de hoofdingang een bankje. Op het bankje zit een man met een donkergrijs petje. Het is dezelfde man met hetzelfde petje als in de rechtbank: de dan 56-jarige veroordeelde diamantrover Errol H.V.

Hij staat op, legt zijn twee handen op mijn schouders en kijkt me indringend aan.

‘Mick: kan ik je vertrouwen?’ En nog eens: ‘Kan ik je vertrouwen?’

Errol begint te vertellen over mijn werk en mijn geschiedenis. Hij weet verbluffend veel, ook over privékwesities. Errol heeft kennelijk informatie ingewonnen bij andere criminelen met wie ik eerder gepraat heb, om mijn betrouwbaarheid te verifiëren. Het doorzagen heeft een vleugje van intimidatie, maar vanuit zijn perspectief is goed controleren en duidelijkheid scheppen niet meer dan logisch. Errol moet zich ook aan mijn regels houden: niet met andere media praten en geen leugens verkopen.

‘Het zweet loopt over mijn rug’, zegt hij. ‘Ik heb altijd mijn bek gehouden en nooit aan anderen behalve intimi mijn verhaal gedaan. Maar ik neem je mee langs alles. Als we maar afspraken kunnen maken.’

Natuurlijk kunnen we dat. Afspraken met bronnen zijn heilig.

Errol steekt meteen van wal en is over één aspect kraakhelder: de Schipholroof heeft zijn leven in een hel veranderd. Het contact met zijn kinderen en inmiddels ex-vrouw is verbroken, hij is jarenlang achtervolgd door allerlei overheids- en particuliere